

Aan MINDEF, STASDEF, SG
Van DGB
Afgestemd met CIO, DJZ, KMar
In afschrift aan

TER BESLISSING

Datum

10 mei 2023

Onze referentie

2023013464

Opgesteld door

[Redacted]

[Redacted]

M +31 6 [Redacted]

[Redacted]@mindef.nl

Aantal bijlagen

2

Nota

Rapportage uitvoering motie Marijnissen c.s. en Klaver c.s.
door het Ministerie van Defensie

Aanleiding

In het debat van 19 januari 2021 over het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) is bij motie van het lid Marijnissen (SP) c.s. verzocht om "een voorstel te doen hoe overal binnen overheidsinstellingen vervuilde data, risicomodellen en het gebruik van nationaliteit worden opgeruimd". Het lid Klaver (GroenLinks) c.s. heeft gevraagd om hierbij niet alleen te kijken naar nationaliteit, maar ook naar etniciteit en geboorteplaats. Deze moties worden hierna gezamenlijk aangehaald als 'motie 21'.

Door het coördinerende ministerie van Binnenlandse Zaken is afgesproken dat ieder ministerie ruimte krijgt voor een aanpak die aansluit op de eigen situatie, waarbij gestreefd wordt naar een vergelijkbare aanpak. Ieder departement levert een eigen rapportage op. Binnen Defensie zijn hiervoor een tweetal onderzoeken uitgevoerd:

- een onderzoek naar verwerking van persoons- en politiegegevens binnen de KMar;
- een onderzoek naar verwerking van persoonsgegevens binnen de overige Defensieonderdelen.

N.a.v. de motie van het lid Van Baarle c.s.¹ voert de Auditdienst Rijk (ADR) een externe toets uit op de uitkomsten van de onderzoeken van de departementen n.a.v. 'motie 21'.

Op 11 mei 2023 staat een commissiedebat "Opruimen vervuilde data" gepland in de Commissie Digitale Zaken met de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering.

In- en externe afstemming heeft in een vroeg stadium onvoldoende prioriteit gekregen en heeft vervolgens helaas meer tijd gekost dan voorzien.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met aanbieding aan de Tweede Kamer van bijgaande concept Kamerbrief en de twee rapportages als bijlagen.

Kernpunten

Koninklijke Marechaussee

Uit het onderzoek is gebleken dat de KMar in het kader van de uitvoering van de bij wet opgedragen politietaken 31 risicoprofielen gebruikte. In deze profielen is gebruik gemaakt van of de afkomstgerelateerde indicator nationaliteit of geboorteplaats. Er is middels inventarisatie en toetsing vastgesteld dat het gebruik van deze afkomstgerelateerde indicatoren in deze risicoprofielen voldoet

¹ Kamerstukken II 2021/22, 26643, nr. 827.

aan de toets van de rechtmatigheid en behoorlijkheid, zoals deze worden gesteld in de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de Wet politiegegevens.

Voor het onderzoek naar de verwerkingen van persoons- en politiegegevens door de KMar is de door BZK voorgestelde methode van inventarisatie en toetsing gebruikt, uitgevoerd door Wpg-juristen van de KMar. Het beoordelingskader is vergelijkbaar met het kader van de nationale politie. Gezien de wettelijke taken van de KMar voor het Ministerie van Justitie en Veiligheid zijn de KMar passages van de Kamerbrief met dit ministerie afgestemd.

Overige defensieonderdelen

In het onderzoek naar de overige defensieonderdelen is door de AVG specialist van DGB/DBE de verwerkingen van persoonsgegevens getoetst aan AVG wet- en regelgeving. Daarbij is vastgesteld dat er geen gebruik gemaakt wordt van risicomodellen.

Wel worden er 43 verwerkingen van persoonsgegevens uitgevoerd met afkomstgegevens. Hiervan zijn er 41 door DGB/DBE beoordeeld als rechtmatig en behoorlijk. 2 verwerkingen vragen nader onderzoek en mogelijk actie.

Als eerste betreft dit verwerkingen van persoonsgegevens van niet-werknemers. Het betreft onder andere personen zoals inhuur- en uitzendkrachten en Rijkstrainees, van wie in de personeelsadministratie nationaliteit, geboorteland en –plaats zijn opgenomen. De verwerking van de afkomstgerelateerde gegevens is niet strikt noodzakelijk en daarmee niet proportioneel. Deze constatering is reden om te onderzoeken hoe voor deze groepen niet-werknemers minder afkomstgerelateerde gegevens verwerkt kunnen worden. De administratieve verwijdering van deze gegevens vraagt nader onderzoek en een IT-aanpassing, waarna verwijdering van deze gegevens waar nodig zal plaatsvinden.

De tweede verwerking betreft sociale mediamonitoring van Defensie communicatie. De (sociale) mediamonitoring is beoordeeld op de naleving van de AVG door Defensie in het Eiffelonderzoek. Door Eiffel is destijds geconcludeerd dat de activiteit grotendeels voldoet aan de AVG. Zoals eerder aan de Kamer gemeld werkt Defensie verder aan de bewustwording en naleving van de AVG. Inmiddels zijn alle vervolgstappen in gang gezet, zo ligt de *data protectie impact assessment* (DPIA) voor advies bij de Functionaris voor Gegevensbescherming.

Toelichting

Vervolgproces

De Auditdienst Rijk (ADR) is door BZK gevraagd om de externe toets op de uitkomsten van de onderzoeken van de departementen n.a.v. de motie Van Baarle c.s. uit te voeren. De concept opdrachtformulering is aan uw Kamer door BZK aangeboden². Dit ADR-onderzoek zal bij alle departementen plaatsvinden en zal naar verwachting tot eind 2023 in beslag nemen.

Financiële overwegingen

Niet van toepassing

Juridische overwegingen

Niet van toepassing

Communicatie

Dco is geïnformeerd.

² Reactie verzoek inzake opdrachtformulering onafhankelijk onderzoek uitvoering motie Marijnissen c.s. en Motie Klaver c.s., 14 april 2023, 2023-0000210719

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens in de beslisnota en bijlagen zijn gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

